



LIKKUTEI TORAH • PARSHAS PINCHAS • MAAMAR 3

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני...

« Ordonne aux enfants d'Israël et dis-leur »



DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/pinchas/3/

1 צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי כו'. ואמרת אליהם זה האשה אשר תקריבו כו' את הכבש אחד תעשה בבוקר כו'.

«Ordonne aux enfants d'Israël et dis-leur: Mon offrande, Mon pain pour Mes sacrifices par le feu», etc. «Et tu leur diras: Voici le sacrifice par le feu que vous offrirez», etc.; «l'agneau, un seul, tu le feras le matin», etc.

להבין כפל ב"פ [ב' פעמים] ואמרת וגם שינוי לשון דכתיב אשר תקריבו וכתיב את הכבש אחד תעשה לשון עשיי [עשיה].

[Il faut] comprendre la répétition de «et tu diras» deux fois, ainsi que le changement de formulation: il est écrit «que vous offrirez», et il est écrit «l'agneau, un seul, tu le feras», terme qui désigne une action de faire.

וגם תקריבו לשון רבים ותעשה לשון יחיד. והענין הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל מקום שנאמר צו הוא מיד ולדורות. (רבות במדבר פ"ז [פרק ו']).

De plus, «vous offrirez» est au pluriel, tandis que «tu feras» est au singulier. L'explication est celle de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: partout où figure le terme «ordonne», cela s'applique immédiatement et pour les générations (Bamidbar Rabbah, chapitre 7).

וזהו כפל אמירה. ואמרת אליהם מיד והוא ענין הקרבנות שהקריבו בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] קיים. ואמרת להם היינו לדורות שתקנו תפלה כנגד תמידין.

C'est là le sens de la double formulation «et tu diras». «Et tu leur diras» [concerne] immédiatement: il s'agit des offrandes apportées lorsque le Temple était debout. «Et tu leur diras» signifie pour les générations: [les Sages] instituèrent la prière en correspondance avec les offrandes quotidiennes (tamid).

והנה צ"ל איך התפלה כנגד תמידין שהן כבשים בני שנה והתפלה היא בקשת רחמים ואיך היא תמורת הקרבן.

Il faut maintenant comprendre comment la prière correspond aux offrandes quotidiennes, qui sont des agneaux âgés d'un an: la prière est une demande de miséricorde, alors comment peut-elle tenir lieu d'offrande?

גם להבין מ"ש בקרבנות ריח ניחוח לשון נח"ר [נחת רוח] וגבי נח כתיב וירח ה' את ריח הניחוח.

Il faut également comprendre ce qui est écrit au sujet des offrandes : «un parfum agréable» (réa'h ni'hoa'h), expression qui évoque une satisfaction (na'hat roua'h). Et au sujet de Noa'h, il est écrit : «Et Havaya sentit le parfum agréable.»

איזה נח"ר [נחת רוח] הוא מריח הקרבנות. (ועיין בזהר פ' נח דס"ה ע"א) אך הענין הוא. כי

Quelle satisfaction le parfum des offrandes procure-t-il ? (Voir également le Zohar, Parashat Noa'h, 65a.) Mais voici l'explication. Car

הנה נודע שתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז להתלבש בגוף בנה"ב [בנפש הבהמית] ירידה צורך עליה היא. והנה קודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד.

il est connu que le but de la descente de l'âme dans ce monde, où elle s'enveloppe dans un corps et dans l'âme animale, est que cette descente soit en vue d'une élévation. Or, avant la création du monde, Lui et Son Nom étaient seuls.

שמו בגימט' [בגימטריא] רצון שהוא מקור ההשפעה וחיות הנבראים מפני שעלה ברצונו הפשוט להיות מלך שמו נק'.

« Son Nom » (shemo) a la même valeur numérique que ratzon (volonté), qui est la source du flux d'influence et de la force vitale des êtres créés ; parce qu'il est monté dans Sa volonté simple d'être Roi, cela est appelé « Son Nom ».

2 וכמאמר יחיד חי העולמים מלך שהוא לבדו יחיד ומיוחד וחי העולמים אינו אלא בחי' מלך כו'.

Et comme le dit la formule : «Unique, Vie des mondes, Roi» : Lui seul est unique et singulier, tandis que «Vie des mondes» ne relève que du niveau de «Roi», etc.

וקודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד שבחי' מלכותו היתה כלולה בא"ס ב"ה ממש ונק' אור א"ס ב"ה שהוא האור וזיו.

Avant la création du monde, il n'y avait que Lui et Son Nom ; car le niveau de Sa Mal'hout (souveraineté) était inclus dans l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, et il est appelé la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, c'est-à-dire la lumière et le rayonnement.

והי' [והיה] האור כלול במאור עצמו ואחר שנבה"ע [שנברא העולם] נעשה התפשטות האור והזיו להחיות הנבראים מאין ממש ליש בסדר השתלשלות המדרגות דרך עילה ועלול עד עוה"ז הגשמי

La lumière était incluse dans le Luminaire lui-même. Après la création du monde, la lumière et le rayonnement se sont déployés pour donner vie aux êtres créés, les faisant passer du néant absolu (ayin) à l'existence (yech), selon l'enchaînement descendant des niveaux (hichtalchelout), par voie de cause à effet, jusqu'à ce monde matériel,

שהוא היש הגשמי ודבר נפרד ממש (ועמ"ש מזה בשיר השירים בד"ה קול דודי גבי פי' מלכותך מלכות כל עולמים).

qui est l'existence matérielle, une chose véritablement séparée. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le Shir HaShirim, dans le discours qui commence par «La voix de mon bien-aimé», à propos de l'explication de «Ta royauté est une royauté sur tous les mondes».)

והוא ירידה גדולה לגבי האור והזיו שהיה כלול באור א"ס ב"ה ותכלית הירידה היא צורך עליה להיות מיש לאין שיהיה היש ג"כ בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש.

Or, cela constitue une grande descente par rapport à la lumière et au rayonnement qui étaient inclus dans la Lumière infinie, béni soit-Il. Le but de cette descente est de permettre une élévation: un passage de l'existence au néant, afin que l'existence, elle aussi, soit annulée et incluse dans la Lumière infinie, béni soit-Il, Lui-même.

והיא העלי' [העליה] העיקרית שעליה נאמר לויתן זה יצרת לשחק בו שמזה נעשה שחוק וחדוה למעלה בביטול היש לאין.

C'est là l'élévation principale, dont il est dit: «Ce Léviathan, Tu l'as formé pour en faire un jeu» (le-sa'hek); c'est de là que viennent le rire (se'hok) et la joie en haut, par l'annulation de l'existence au néant.

שהתהוות מאין ליש הוא ענין הבריאה. כמ"ש והחכמה מאין תמצא. וחכמה היא ראשית הגילוי מהשתלשלות העולמות.

Car le passage du néant à l'existence est le processus de la création, comme il est écrit: «Et la sagesse se trouve à partir du néant (me'ayin)». Or, 'Hokhma (sagesse) est la première révélation de l'enchaînement descendant des mondes.

משא"כ התהוות מיש לאין הוא דבר חדש ושינוי הטבע (ועמ"ש בביאור ע"פ הבאים ישרש), ועיקר השחוק והחדוה הוא משינוי והתחדשות כדרך שעושין לפני מלכים ושרים איזהו שינוי והתחדשות לשמחה ושחוק.

En revanche, le passage de l'existence au néant est une chose nouvelle et un changement de nature. (Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « Dans les jours à venir, il prendra racine ».) Le rire et la joie proviennent principalement du changement et de la nouveauté, comme lorsqu'on présente devant des rois et des nobles quelque chose de différent et de nouveau, qui suscite joie et rire.

וכמ"כ [וכמו כן] כתיב ותחדש פני אדמה ישמח ה' במעשיו (ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ ל"ג ונקרא לויתן כי לויתן הוא לשון חיבור כמו וילוו עליך וישרתוך בפ' קרח) (י"ח ג').

De même, il est écrit : « Tu renouvelles la face de la terre » ; « Havaya se réjouira de Ses œuvres. » (Voir aussi Sefer Shel Beinonim [Tanya], fin du chapitre 33. Il est appelé Léviathan, car « Léviathan » désigne une union, comme dans « ils se joindront à toi et te serviront », dans la paracha de Korah (18:3) ;

הנלויים על ה' לשרתו (בישעיה ס"י נ"ו). וכך הוא ענין חיבור ודיבוק היש לאין ע"י הביטול.

« ceux qui se joignent à Havaya pour Le servir » (dans Isaïe, chapitre 56). Telle est donc l'union et l'attachement de l'être au néant, par l'annulation.

והנה למטה ביטול היש לאין הוא ביטול גשמיות לרוחניות אך באמת למעלה גם בחי' הרוחניות הוא בחי' יש שאין לך עשב מלמטה שאין לו מזל כו'

Or, ici-bas, l'annulation de l'être au néant consiste en l'annulation du physique devant le spirituel. Mais, en vérité, dans les sphères supérieures, le niveau spirituel lui aussi est un niveau d'« être », car « il n'est pas de brin d'herbe ici-bas qui n'ait un mazal (constellation) », etc. ;

והמזל מקבל משמרי האופנים והאופנים מקבלים מחיות הקדש שבמרכבה והחיות משרפים כו' שהמזל הוא בבחי' יש לגבי האופנים והאופנים לגבי חיות הקדש.

et le mazal reçoit des gardiens des Ofanim, les Ofanim reçoivent des saintes Hayot du Char céleste, et les Hayot des Serafim, etc. ; ainsi, le mazal est au niveau de l'« être » par rapport aux Ofanim, et les Ofanim par rapport aux saintes Hayot.

3 ועיזו אמרו כל בעלי השיר יוצאין בשיר שהשירה והזמרה הוא בחי' שמחה ותענוג שהוא בחי' יציאתם מנרתקן הוא בחי' כלים

C'est à ce propos qu'ils ont dit: «Tous les maîtres du chant sortent avec le chant»; car le chant et la mélodie sont le niveau de la joie et du plaisir, c'est-à-dire le niveau de leur sortie de leur gaine, qui est le niveau des réceptacles.

שלהם המגבילים אותם כידוע שכל החיות הנמשך לנבראים הוא בחי' אורות וכלים ועי' השיר שאומרים המלאכים יוצאים מבחי' כלים שלהם להתכלל באור א"ס ב"ה ממש

qui les limitent; car, comme on le sait, toute la force vitale transmise aux êtres créés est le niveau des lumières et des réceptacles. Par le chant que les anges récitent, ils sortent du niveau de leurs réceptacles pour être inclus dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même,

כי שם עוז וחדוה במקומו (ועמ"ש מענין השיר בד"ה יכל הוא בפ' בראשית ובד"ה מזמור שיר חנוכה הבית).

car «la force et la joie sont dans Son lieu». (Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du chant dans le discours qui commence par «Yaval, il était», dans la paracha Bereichit, et dans le discours qui commence par «Un psaume, un chant pour l'inauguration de la Maison».)

והנה עיקר הביטול יש לאין הוא במעשה הקרבנות שנפש הבהמות הוא מבחי' פני שור מהשמאל.

Or, l'annulation de soi (bitoul) la plus essentielle du quelque chose au néant se trouve dans l'acte des sacrifices, car l'âme des animaux relève du niveau de «la face d'un bœuf, à gauche».

ועי' הקרבן עולה ונכללת בשרשה בבחי' פני שור שבמרכבה ולכן היה השיר על הקרבן וכמ"ש מזה בד"ה ושם אחיו יובל, ומשם הוא עולה למעלה מעלה עד רום

Par le sacrifice, il s'élève et est inclus dans sa racine, au niveau de la «face d'un bœuf» du Char; c'est pourquoi le chant était [récité] pendant le sacrifice, comme il est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Le nom de son frère était Yuval». De là, il s'élève toujours plus haut, jusqu'au sommet

המעלות ע"י ארי' [אריה] דאכיל קרבנין דכמו שלמטה הקרבתה הוא ע"י הכהן איש חסד כך מעורר למעלה בחי' חסד אריה דאכיל קרבנין וגבוה מעל גבוה בחי' חסד עליון בחי' וימינו תחבקני להתכלל באור א"ס ב"ה ממש.

des degrés, par «le lion qui dévore les sacrifices»: de même qu'en bas, le sacrifice est offert par le Cohen, homme de 'Hessed (bonté), il éveille en haut le niveau de 'Hessed, «le lion qui dévore les sacrifices»; puis, «plus haut que le haut», le niveau du 'Hessed suprême, le niveau de «Sa droite m'enlace», afin d'être inclus dans la Lumière infinie, béni soit-Il, Lui-même.

4 וכך הוא ענין התפלה. כי הנה נודע שמיכאל שר הגדול מקריב נשמותיהן של ישראל ע"ג [על גבי] המזבח.

Tel est le sens de la prière. Car on sait que Mikhaël, le grand prince, offre les âmes d'Israël sur l'autel.

וכמאמר ואשי ישראל ותפלתם ולמטה בהתלבשות בגוף הגשמי הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] הבא' [הבאה] מלמעלה בתפלתם להעלותם ולקשר נפשם של ישראל באלקים חיים ולדבקה באור א"ס ב"ה ממש.

Comme le dit la formule: «et les offrandes de feu d'Israël et leur prière». Et ici-bas, lorsque [l'âme] est revêtue du corps physique, cela correspond au niveau du grand amour (ahava rabba) qui vient d'en haut pendant leur prière, afin de les élever, de lier l'âme d'Israël au Dieu vivant et de la faire adhérer à la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même.

וזהו לחמי לאשי, פי' לאשי לאש שלי ששורפים ובערים אלי דהיינו השרפים שהם בחי' יקד יקוד אש בוערה בלבם תמיד בתשוקה גדולה ונפלאה ובאהבה עזה כרשפי אש להבטל ולהכלל באור א"ס ב"ה מחמת השגתם הגדולה

Tel est le sens de «Mon pain pour Mes offrandes de feu». «Pour Mes offrandes de feu» (le'ichai) signifie «pour Mon feu»: ceux qui brûlent et s'embrasent pour Moi, à savoir les Séraphim, qui sont du niveau d'une flamme ardente, d'un feu qui brûle constamment dans leur cœur, avec une aspiration grande et merveilleuse et un amour ardent, comme des étincelles de feu, pour être annulés et inclus dans la Lumière infinie, béni soit-Il, en raison de leur grande compréhension,

שהם בעולם הבריאה שהוא למעלה מעולם היצירה ועשיה (ועמ"ש בד"ה ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] בענין כת אחת אומרת קדוש פעם א' ובד"ה שחורה אני ונאווה) והקרבן נעשה להם בחינת לחם,

car ils se trouvent dans le Monde de Béria (Création), qui est au-dessus du Monde de Yetsira (Formation) et du Monde d'Assiya (Action). (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et Je serai sanctifié au milieu des enfants d'Israël », au sujet de la troupe qui dit « Saint » une fois, ainsi que dans le discours commençant par « Je suis noire et belle ».) L'offrande devient pour eux du pain,

כי אין לך עשב מלמטה כו' והמזל מקבל משמרי האופנים והאופנים מחיות הקדש שבמרכבה והחיות מהשרפים. ולכן בהעלות הקרבן למעלה עולה ונכלל עד בחי' שרפים ונעשה להם בחינת לחם.

car « il n'est pas un brin d'herbe ici-bas, etc. », et le mazal reçoit des gardiens des Ofanim, les Ofanim des 'Hayot saintes du Char céleste, et les 'Hayot des Sérafim. C'est pourquoi, lorsque l'offrande est élevée, elle monte et est incluse jusqu'au niveau des Sérafim, et devient pour eux du pain.

כמו בחי' לחם המתעכל במעי האדם ונעשה כבשר ודם האדם ממש עד שנעשה לו מזון ומוסיף לו כח וחיות.

Comme le pain, qui est digéré dans les entrailles de l'homme et devient véritablement sa chair et son sang, jusqu'à constituer sa nourriture et à lui ajouter force et force vitale.

כך הקרבן מתעכל ונכלל בחיות ושרפים עד שנעשה להם מזון ומוסיף כח וחיות בשרפים להעלותם ולאשתאבא בגופא דמלכא ממש

De même, l'offrande est digérée et incluse dans la force vitale des 'Hayot et des Sérafim, jusqu'à devenir leur nourriture et à ajouter force et force vitale aux Sérafim, afin de les élever et de les faire s'absorber dans le corps même du Roi.

(ועמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] סד"ה איהו וחיוהי ועמ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובד"ה כה אמר כו' ונתתי לך מ הלכים בין העומדים):

(Voir aussi ce qui est écrit dans Iggeret HaKodech, à la fin du discours commençant par « Lui et Ses forces vitales »; voir également ce qui est écrit dans l'explication du verset « Car comme les nouveaux cieux », et dans le discours commençant par « Ainsi parle », etc. : « Je te donnerai des lieux de passage parmi ceux qui se tiennent debout ».)

5 ב אך להבין למה בא קרבן התמיד מן הכבש. הענין הוא שעם היות שהחיות של נפש הבהמות יורד ונמשך מבחינת פני שור שבמרכבה ולשם הוא עולה.

2. Mais [il nous faut] comprendre pourquoi l'offrande quotidienne (tamid) était un agneau. L'explication est que, bien que la force vitale de l'âme des animaux descende et soit attirée du niveau de la « face du bœuf » du Char, c'est vers là qu'elle remonte,

מ"מ בחר ה' בכבשים דוקא. שכבש יש לו קול רחמים מדתו של יעקב וגם הכבש יש לו צמר בעורו שממנו רוב המלבושים. כמ"ש ומגז כבשים יתחמם.

néanmoins, D.ieu choisit précisément des agneaux. Car l'agneau a une voix qui exprime la miséricorde, l'attribut de Yaakov ; de plus, l'agneau porte de la laine sur sa peau, dont proviennent la plupart des vêtements, comme il est écrit : « et il se réchauffait avec la toison des agneaux ».

6 ולמעלה הנה העור הוא ענין הרקיע שממנו נמשכין בחי' צירופי אותיות שהם בחינת שערות שע"ז אמרז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהמלאך סנדלפון קושר כתרים לקונו מצרופי אותיות התפלה והדברים עתיקים ואין להאריך.

Et, en haut, la peau correspond au firmament (raki'a), d'où sont attirés le niveau des combinaisons de lettres, qui sont le niveau des cheveux. À ce sujet, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que l'ange Sandalfon tresse des couronnes pour son Créateur à partir des combinaisons des lettres de la prière. « Les choses sont anciennes », et il n'est pas nécessaire de s'étendre davantage.

אך הבשר והחלב והדם וגידים ועצמות של התמיד היי [היה] עולה כולה כליל ע"ג [על גבי] המזבח. אבל העור עם הצמר ניתן לכהן המקריב.

Cependant, la chair, la graisse, le sang, les tendons et les os de l'offrande quotidienne montaient tous entièrement sur l'autel ; mais la peau avec la laine était donnée au Cohen qui l'offrait,

כמ"ש עור העולה אשר הקריב לכהן כו'. לפי שאינו יכול ליכלל עם חיות הנפש הבהמית

comme il est écrit : « la peau de l'holocauste qu'il a offert, au Cohen », etc. Car elle ne peut être incluse avec la force vitale de l'âme animale

כמו הבשר והחלב ודם ועצמות וגידין ולכן אינו נשרף עמהם. אלא כולה ניתן לכהן המקריב כמו שהוא בשלימות עם הצמר.

comme le peuvent la chair, la graisse, le sang, les os et les tendons ; c'est pourquoi elle n'est pas brûlée avec eux. Au contraire, elle est donnée entière au Cohen qui l'offre, telle quelle, avec la laine.

7 והנה ביאור ענין בשר גידין ועצמות למעלה עד"מ. יובן ממ"ש בספרי חכמת הניתוח שהתהוות העצמות נמשך מהמוח והתהוות הבשר הוא מהדם שמשכנו בלב שממנו נעשה בשר. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לובן שממנו עצמות כו'.

Or, l'explication de la notion de chair, de tendons et d'os en haut, à titre d'analogie, se comprendra d'après ce qui est écrit dans les ouvrages de la science de l'anatomie : la formation des os provient du cerveau, tandis que celle de la chair provient du sang, dont le cœur est le siège, [et] à partir duquel la chair est formée. Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Le blanc, dont proviennent les os », etc.

והנה הלב הוא מקום משכן המדות אהוי"ר [אהבה ויראה] כו'. שהן הן בחי' רתיחת הדמים שכלב הגשמי אהבה רעה תאוות גשמיות כו' ונצוח כו'.

Or, le cœur est le siège des attributs émotionnels (midot), l'amour et la crainte, etc. Ceux-ci sont précisément le niveau de l'ébullition du sang dans le cœur physique : l'amour mauvais, les désirs physiques, etc., et [l'élán qui pousse à] l'emporter, etc.

וכך למעלה מחנה מיכאל באהבה עזה ומחנה גבריאל כו' הן הן בחי' הבשר הנמשך מן הדם שכלב

De même en haut : le camp de Michaël, avec son amour intense, et le camp de Gavriel, etc., sont précisément le niveau de la chair qui est issue du sang du cœur.

(ועמ"ש מזה בד"ה בהעלותך בענין חיך שלך גדול משלהם ובד"ה והי' [והיה] מדי חדש כו' בענין יבא כל בשר להשתחוות) אך הדעת והשגה שמשגיגים בגדולת א"ס ב"ה כל חד לפום שיעורא דיליה.

(Voyez à ce sujet ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Lorsque tu élèveras », à propos de « Par ta vie, la tienne est plus grande que la leur », et dans le discours qui commence par « Et il arrivera, de nouvelle lune en nouvelle lune », etc., à propos de « Toute chair viendra se prosterner ».) Mais la connaissance (Daat) et la compréhension par lesquelles ils saisissent la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, chacun selon sa propre mesure

ולפי מדרגתו הוא בחי' העצמות שבאין מן המוח (וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פי' שופטים דער"ה ע"א מענין עצמות ובשר).

sont, selon son niveau, le niveau des os, qui proviennent du cerveau. (Voyez aussi le Raaya Mehemna, Parshas Shoftim, 275a, sur la notion des os et de la chair.)

והנה הגם שהמדות הן לפי הדעת והשגה כי לפי שכלו יהולל איש. קטן לפי קטנו וגדול לפי גדלו.

Or, bien que les attributs émotionnels soient fonction de la connaissance et de la compréhension, car « l'homme est loué selon son intelligence », le petit selon sa petitesse et le grand selon sa grandeur,

מ"מ לא כל הדעת והשגה מלובשת במדות שהרי ההשגה היא בגדולת א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

néanmoins, toute la connaissance et la compréhension ne sont pas investies dans les attributs émotionnels ; car la compréhension porte sur la grandeur de l'Infini, béni soit-Il, qui, comme Son Nom l'indique, est sans fin, etc.

8 ומלכותך מלכות כל עולמים למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית אין לו תחלה ואין לו תכלה כו'.

Et « Ta royauté est une royauté sur tous les mondes » : en haut, sans limite, et en bas, sans fin ; Il n'a ni commencement ni fin, etc.

וכן וממשלתך בכל דור ודור שבכל עולמים ובכל דור ודור שהן בחי' עולם ונפש וגם בחי' שנה נמשכה הארת אור א"ס ב"ה. כמ"ש לית אתר פנוי מיניה ממש.

De même, « et Ta domination s'étend à chaque génération » : dans tous les mondes et à chaque génération, qui correspondent aux niveaux du monde et de l'âme, ainsi qu'au niveau de l'année, se déploie le rayonnement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il ; comme il est écrit : « il n'est réellement aucun lieu vide de Lui ».

9 וא"כ אם היתה כל ההשכלה מלובשת במדות שבלב לא היה ביכולת המדות או"י"ר [אהבה ויראה] כו' להכיל ולהגביל ההשגה כלל

Ainsi, si toute la compréhension intellectuelle était investie dans les attributs émotionnels (midot) du cœur, les attributs émotionnels, amour et crainte, etc., ne pourraient absolument pas contenir ni délimiter cette compréhension ;

אלא היו מתבטלים ממציותם, וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הושיט אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן כו' אלא ההשגה המתלבשת במדות היא בחי' הארה מצומצמת מעט מזער מהשגה שבמוח הנמשכת להתלבש

au contraire, ils seraient annulés et cesseraient d'exister, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Il tendit Son petit doigt parmi eux et les brûla », etc. Au contraire, la compréhension investie dans les attributs émotionnels est un niveau de lueur contractée, une infime parcelle de la compréhension du cerveau, qui est attirée pour s'y investir

בלב מקום המדות והם בחי' גידין ועורקים המחברים העצמות עם הבשר כמ"ש להודיע לבני האדם גבורותיו הן הגבורות והצמצומים כמו דרך גידים דקים עד"מ

dans le cœur, siège des attributs émotionnels ; et ces derniers sont précisément comme les tendons et les vaisseaux sanguins qui relient les os à la chair. Comme il est écrit : « faire connaître aux fils de l'homme Ses actes de puissance » (Guevoura) : il s'agit des retenues (guevouroth) et des contractions (tsimtsoumim), comme si elles passaient par de fins tendons, selon l'image employée.

(וענין גידים אלו י"ל [יש לומר] שזהו בחי' מ"ט שערי בינה שהוא מה שיוצא אור ההשגה ממוח תבונתו ונמשך ומתפשט בלב כמ"ש בד"ה עיני כל. גם ע"ד שנתבאר בד"ה כי קרוב אליך הדבר בענין מ"ש ובחרת בחיים כו')

(Quant à ces tendons, on peut dire qu'ils correspondent au niveau des quarante-neuf portes de Bina (compréhension) : c'est la lumière de la compréhension qui sort du cerveau de son discernement, puis est attirée et se répand dans le cœur, comme il est écrit dans le discours commençant par « Les yeux de tous ». Cela rejoint également ce qui a été expliqué dans le discours commençant par « Car la chose est proche de toi », à propos de ce qui est écrit : « et tu choisiras la vie », etc.,

לאהבה את ה' שהבחירה היא בשכלו והאהבה היא בלב והבחירה קודם לאהבה והוא בחי' והשבות אל לבבך והיינו ענין מדות שבשכל מ"ט שערי בינה שמהם נמשך ומתפשט במדות שבלב. לחבר הלב עם המוח. ובהר הרקיע)

« pour aimer Havaya » : car le choix se fait dans l'intellect, tandis que l'amour se trouve dans le cœur, et le choix précède l'amour ; c'est le niveau de « et tu ramèneras à ton cœur ». Il s'agit des attributs émotionnels dans l'intellect, les quarante-neuf portes de Bina, à partir desquelles ils sont attirés et se répandent dans les attributs émotionnels du cœur, afin de relier le cœur au cerveau. Et dans le Zohar HaRakia)

(בראשית נ"א) כ' [כתב] הגידים והעורקים הם צנורות שהם מעבר לאור פנימי הנק' רצון האור הוא רצון והמעבר שהוא הכלי נקרא צנור אותיות רצון. ועיין בפרשה ויחי (רל"ד ב') ע"פ ואגידה לכם:

(Beréchit 51), il écrit que les tendons et les vaisseaux sanguins sont des canaux (tsinorot), qui servent de passage à la lumière intérieure appelée volonté (ratzon) : la lumière est ratzon, et le passage, qui est le réceptacle, est appelé tsinor, les lettres de ratzon. Voir aussi dans la paracha Vaye'hi (234b), sur le verset « et je vous dirai » (ve'agida lakhem) :

10 ג ומעתה יוכן ענין זה ג"כ בתפלה שכנגד הקרבנות שהתבוננות בגדולת א"ס ב"ה איך דכולא קמיה כלא ממש חשיבי ואין ערוך אליו אפילו כערך טפה מים אוקינוס כנ"ל הוא בחי העצמות.

3. À présent, cette idée se comprendra également au sujet de la prière, qui correspond aux sacrifices. La contemplation de la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il — du fait que « tout est véritablement considéré comme rien devant Lui », et qu'il n'existe aucune comparaison avec Lui, pas même celle d'une goutte d'eau avec les eaux de l'océan, comme indiqué plus haut — relève du niveau de l'essence.

כשהתבוננות היא בבחי דעת התקועה בחוזק בקביעות תמיד ולא שתהא חולפת ועוברת אחר התפלה רק בהתמדה והעמקה מעומקא דלבא באמת לאמתו

Lorsque la contemplation relève du niveau de la connaissance (Daat), fermement ancrée, de façon constante et permanente, et qu'elle ne s'évanouit pas après la prière, mais se maintient avec constance et profondeur, depuis le plus profond du cœur, en toute vérité

(וזהו כענין מ"ש במ"א בענין משכיל לאיתן שאיתן הוא קשה וחזק כו') שמהדעת הזה נמשכה הארה דרך גידים דקין לבחי בשר הנמשכת מבחי דם הלב

(Et cela ressemble à ce qui est écrit ailleurs au sujet de « Maskil pour Eitan », Eitan signifiant dur et fort, etc.) De cette connaissance émane alors un rayonnement, qui passe par de fins tendons jusqu'au niveau de la chair, laquelle provient du niveau du sang du cœur,

שהוא מקור המדות שבנה"ב [שבנפש הבהמית] אהבה רעה ותאוות גשמיות ונצוח והתפארות כנ"ל לאכפייא לון ולהפכן לקדושת

qui est la source des attributs émotionnels (midot) de l'âme animale : l'amour mauvais, les désirs matériels, ainsi que [l'envie de] l'emporter et de se glorifier, comme indiqué plus haut ; il s'agit de les soumettre et de les transformer en sainteté, celle de

הנה"א [הנפש האלקית] המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ס ב"ה וכמ"ש ככל לבכך בשני יצריך שגם היצה"ר [היצר הרע] שמשכנו בלב בחלל השמאלי המלא דם ישוב לאהבתו ית' (ועיין בזהר ויקרא)

l'âme divine, qui comprend et contemple la grandeur de l'Infini, béni soit-Il. Comme il est écrit : « de tout ton cœur (levavekha) », c'est-à-dire avec tes deux penchants ; car le mauvais penchant lui aussi, qui réside dans le cœur, dans la cavité gauche remplie de sang, se tournera vers l'amour de Lui, qu'Il soit béni. (Voir aussi le Zohar, Vayikra.)

כ"ד א' **וברע"מ** [וברע"א מהימנא] **פ' צו** (ל"ג ב') **מענין עצם מעצמי ובשר מבשרי ועוד מזה ברע"מ** [ברע"א מהימנא] **ס"פ תצא** (רפ"א א') **ובזהר בפ' אחרי** (ע"ח א').

(24a), ainsi que dans le Raaya Mehemna, Parshas Tzav (33b), au sujet de « os de mes os et chair de ma chair » ; d'autres développements figurent dans le Raaya Mehemna, à la fin de Parshas Teitzei (281a), et dans le Zohar, Parshas Acharei (78a).

ובמ"א בזהר בראשית (כ"ו א') **פ' דעצם מעצמי ובשר מבשרי זהו שכינתא עילאה ושכינתא תתאה** **ועמ"ש** מזה בד"ה שיר השירים.

Ailleurs, dans le Zohar, Bereishis (26a), il est expliqué que « os de mes os et chair de ma chair » désigne la Chekhina supérieure et la Chekhina inférieure. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Le Cantique des Cantiques ».

וענין זה הוא מבואר בק"ש [בקריאת שמע] **שמע ישראל לשון הבנה איך שה' אלקינו הוא אחד ממש ואין עוד מלבדו בשמים ממעל כו'**

Cette idée est expliquée dans la récitation du Chema : « Écoute, Israël », où « écoute » signifie comprendre : Havaya, notre D.ieu, est véritablement Un et rien d'autre n'existe en dehors de Lui, « dans les cieux au-dessus », etc. ;

שהחיות הנמשך בשמים ובארץ הוא רק כי ה' אלקינו הוא אלקים בחי' צמצום כו' (וכמ"ש בד"ה אלה תולדות יצחק). **וכטפה מים אוקינוס כו'.**

Car la force vitale qui est attirée dans les cieux et sur la terre ne l'est que parce que « Havaya est notre D.ieu, Elokim », le niveau du tsimtsoum (contraction), etc. (Et comme il est écrit dans le discours commençant par « Voici les générations d'Its'hak ».) Et comme une goutte par rapport aux eaux de l'océan, etc.

והטפה חיות ההוא היא כלולה ומיוחדת במאצילה ממש בבחי' סוכ"ע שלמעלה מן ההשתלשלות שרוחניות וגשמיות שוין לפניו כחשיכה כאורה שמזה ברוך ונמשך בהשתלשלות המדרגות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עולם] בחינת שם כבוד מלכותו להיות עילה ועלול רוחניות וגשמיות.

Et cette goutte de force vitale est incluse et unie à son Émanateur Lui-même, au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), devant Qui le spirituel et le matériel sont égaux, « comme les ténèbres, ainsi la lumière » ; c'est de là qu'elle est « bénie » (baroukh) et attirée dans l'enchaînement des niveaux descendants, au niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), le niveau du « Nom de la gloire de Sa royauté », afin qu'existent une cause et son effet, le spirituel et le matériel.

11 ואי לזאת ואהבת את ה' אלקיך שיהיה הוי' ממש אלקיך להיות נכלל באור א"ס ב"ה בתשקוקה וצמאון, ולא יהיה לו חפץ ורצון אחר זולתו ית' כלל.

Et c'est pourquoi il est dit : « Tu aimeras Havaya, ton Dieu » : que Havaya Lui-même soit ton Dieu, afin d'être inclus dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, avec ardeur et soif, et de n'avoir absolument aucun autre désir ni aucune autre volonté en dehors de Lui, béni soit-Il.

וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' כי באמת אין עוד מלבדו ולמי יחפוץ זולתו.

Comme il est écrit : « Qui ai-je au ciel ? Et avec Toi, je ne désire rien », etc. Car, en vérité, il n'y a rien d'autre que Lui ; et qui désirerait-on en dehors de Lui ?

12 והתעוררות אהבה זו בלב איש הוא בחינת דם הקרבן כי מלבד בשר גידין ועצמות שבקרבן שהקריבו ע"ג [על גבין] המזבח עוד הקטירו החלב וזרקו את הדם ע"ג [על גבין] המזבח.

Et l'éveil de cet amour dans le cœur de l'homme correspond au sang de l'offrande. Car, outre la chair, les tendons et les os de l'offrande qu'ils présentaient sur l'autel, ils brûlaient aussi la graisse et aspergeaient l'autel de son sang.

וזריקת הדם הוא בחי' אהבה עזה הנמשכת מהתבוננות בגדולת א"ס ב"ה במס"נ [במסירות נפש] באחד ממש בדעת התקועה בחוץ

L'aspersion du sang correspond à un amour intense, qui découle de la contemplation de la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, avec un sacrifice de soi (messirout néfesh) dans le « Un » même, par une connaissance (Daat) fermement ancrée ;

כי גם אהבה זו היא בחי' רתיחת הדמים (ועמ"ש מענין זה בד"ה בכ"ה בכסלו בפי' וישב בענין דם התמיד קודם להטבת שתי נרות כו')

car cet amour aussi correspond à l'ébullition du sang. (Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Le vingt-cinq Kislev», dans la paracha de Vayéchev, au sujet de «le sang de l'offrande quotidienne précède le nettoyage de deux lampes», etc.)

והיינו לפי שהדעת וההתבוננות עצמה שהיא בחי' עצמות היא בחי' קרירות כי המוח מים וליחות כו'.

Cela s'explique par le fait que la connaissance et la contemplation elles-mêmes, qui correspondent au niveau des os, sont du domaine de la froideur, car le cerveau est eau et humidité, etc.

אבל אהבה שבלב מקום משכן הדמים שם יסוד האש והצמאון כו' (ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית)

Mais l'amour se trouve dans le cœur, lieu où réside le sang; là se trouvent l'élément du feu et la soif, etc. (Voyez également ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et cela sera pour vous des tsitsit.»)

והוא מ חמת התבוננות התקועה בחוץ באמת לאמתו בקרב איש ולב עמוק עד שימסור נפשו ממש באחד שלא יחפץ חפץ ורצון אחר זולתו

Cela vient d'une contemplation fermement ancrée, en toute vérité, «au-dedans de l'homme, et dans un cœur profond», jusqu'à ce qu'il donne réellement son âme dans le «Un», sans désirer aucun autre désir ni aucune autre volonté que Lui,

ית', ואי לזאת תגדל התשוקה והצמאון בלב בהתגלות אהבה כרשפי אש ממש בכל לבבך כל לבו וכל חפצו לאהבת ה' בכלות הנפש ממש

béni soit-Il. C'est pourquoi le désir ardent et la soif grandissent dans le cœur, dans une manifestation d'amour semblable à de véritables flammes de feu: «de tout ton cœur» — tout son cœur et tout son désir sont tournés vers l'amour de D.ieu, jusqu'à l'extinction véritable de l'âme (kelot hanéfech).

ואח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך הוא בחינת הקטר החלב והשמנונית שבבהמה וכן באדם הגשמי כי ירעב לאכול ע"י רתיחת הדמים.

Puis viennent «Et ces paroles que Je t'ordonne aujourd'hui seront sur ton cœur»: cela correspond à la combustion de la graisse et du gras de l'animal. Il en va de même chez l'homme physique: s'il a faim et désire manger, c'est à cause de l'ébullition du sang.

13 ואח"כ למלא נפשו כי ירעב וממלא רצונו וחפצו אזי נגדל החלב והשמנונית מחמת התענוג אשר השלים חפצו ורצונו

Et ensuite, «rassasier son âme affamée»: il comble sa volonté et son désir; alors la graisse et le gras augmentent, grâce au plaisir d'avoir satisfait son désir et sa volonté.

וכן עד"מ בעבודה שאחר התשוקה והצמאון אשר יעורר האדם באהבת בבל לבכך זאת ישים אל לבו

De même, à titre d'analogie, dans le service [divin]: après l'aspiration et la soif que l'homme éveillera par l'amour de «de tout ton cœur», il doit prendre ceci à cœur :

כי הדברים הן ד"ת [דברי תורה] ומצות הן הם אשר אנכי ממש מצוך ולא בבחי' שם כבוד מלכותו בבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] לכד שהוא בחי' שם ולא בחי' עצמיות.

que «les paroles» sont les paroles de la Torah et les mitsvot, et que ce sont elles-mêmes «que Je te prescris», Moi-même; et non pas au niveau du «Nom de la gloire de Sa royauté», au seul niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), qui est le niveau d'un nom et non celui de l'essence.

אבל במצות אומרים אשר קדשנו במצותיו שהוא מובדל מגדר עלמין למעלה מן ההשתלשלות בבחי' סוכ"ע.

Mais, pour les mitsvot, nous disons: «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements»; cela est séparé des limites des mondes, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

וזהו קדש ישראל לה' ראשית תבואתה כי התבואה היא בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בבחי' סדר ההשתלשלות אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל כי גבוה מעל גבוה כו' (ועמ"ש בסמוך ע"פ זה).

Et c'est le sens de: «Israël est saint pour Havaya, prémices de Sa récolte»; car la récolte se situe au niveau de memalé kol almin, dans l'ordre de l'enchaînement descendant: «il n'est pas un brin d'herbe ici-bas qui n'ait son mazal», «car il est un niveau supérieur à un autre niveau», etc. (Voir aussi ce qui est écrit plus loin à propos de ce verset.)

משא"כ ישראל הן בחי' ראשית תבואתה וקודם להם. לפי שהן בבחי' קדש מפני אשר קדשנו במצותיו.

Israël, en revanche, est le niveau des «prémices de Sa récolte» et le précède, car il se situe au niveau de «saint», en vertu de «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements».

ובהם נמשך ומתלבש עונג העליון ב"ה הגם שהמצות מלובשים ג"כ בגשמיות זרעים מועד כו' תרומות ומעשרות כו'.

En elles se déploie et s'habille le plaisir sublime, béni soit-Il. Pourtant, les mitsvot elles-mêmes sont aussi revêtues de réalités physiques, [comme dans les ordres de] Zeraïm, Moed, etc., les teroumot et les dîmes, etc.,

הנה ע"ז נאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב פי' ישרים שאינם בדרך השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] בבחי' הסתר פנים וירידת המדרגות שמתעבה ומתגשם והולך בדרך וסדר התלבשות שמחכמה ושכל אלקות נעשה שכל אנושי

à ce sujet, il est dit: «Les préceptes de Havaya sont droits, ils réjouissent le cœur.» «Droits» signifie qu'ils ne relèvent pas de l'enchaînement descendant de cause à effet, du voilement de la Face et de la descente des degrés, qui deviennent toujours plus grossiers et matériels selon un processus ordonné d'habillement, si bien que de la sagesse et de l'intellect divins naît l'intellect humain.

אבל פקודי ה' הם ישרים שנמשך בהם אור א"ס ב"ה כמו למעלה ממש (וכמ"ש במ"א בפ"י לעשות הישר בעיני ה' אלקיך וע"י [ועיין] בזהר בפ' ויקרא דט"ו סע"א [סוף עמוד א]).

Mais «les préceptes de Havaya» sont «droits»: la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se répand en eux exactement comme en haut. (Comme il est écrit ailleurs au sujet de l'explication de «faire ce qui est droit aux yeux de Havaya, ton D.ieu»; voir aussi le Zohar, paracha Vayikra, fin de 15a.)

כי הן הם חכמתו ורצונו ית' ממש ולכן הם משמחי לב האדם למטה בהגלות נגלות אור א"ס ב"ה.

Car elles sont véritablement Sa sagesse et Sa volonté, qu'Il soit béni; c'est pourquoi elles «réjouissent le cœur» de l'homme ici-bas, lorsque la Lumière infinie, béni soit-Il, s'y révèle ouvertement.

וכמ"ש ולישרי לב שמחה והיא השמחה הבאה אחר הצמאון שבואהבת לדבקה באור א"ס ב"ה ממש.

Comme il est écrit: «et pour les cœurs droits, la joie». C'est la joie qui vient après la soif de «Tu aimeras», celle de s'attacher à la Lumière infinie, béni soit-Il, elle-même,

כשישים אל לבו שזאת התורה והמצות הגשמיים אשר לפנינו יסודתם בהררי קדש עליון והן בחינת ישרים שאור א"ס ב"ה ממש נגלה בהם למטה כמו למעלה שאין שם הסתר פנים על אור ה' וקדושתו.

lorsqu'il prend à cœur que cette Torah et les mitsvot matérielles qui se trouvent devant nous ont leur fondement dans les «montagnes de sainteté» supérieures, et relèvent du niveau de «droiture», car la Lumière infinie, béni soit-Il, elle-même s'y révèle ici-bas comme en haut, sans qu'y soit voilée la Face au-dessus de la lumière de D.ieu et de Sa sainteté.

14 ובוזה ימלא נפשו כי ירעב וישלים חפצו ורצונו בעסק וקיום המצות ות"ת [ותלמוד תורה] כנגד כולם כי הם

אשר אנכי ממש מצוך והיינו היום דוקא בחי' היום לעשותם

Ainsi, il «rassasiera son âme lorsqu'elle a faim» et satisfera son désir et sa volonté en s'appliquant aux mitsvot et en les accomplissant, ainsi qu'à l'étude de la Torah, qui équivaut à toutes les autres; car ce sont elles que «Je vous ordonne», Moi-même. Voilà pourquoi il est dit précisément «aujourd'hui»: «aujourd'hui, pour les accomplir»,

כי בבחי' היום לעשותם נמשך דוקא מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע שלמעלה מגדר ההשתלשלות כי עשייה היא לעילא (כמ"ש בזהר פ' בהר דק"ח ע"ב ובפ' וירא דקט"ו ע"א).

car c'est précisément au niveau de «aujourd'hui, pour les accomplir» que se manifeste la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), au-dessus des limites de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout); car «l'accomplissement est en haut» (comme il est écrit dans le Zohar, Parachat Behar, 108b, et dans la Parachat Vayera, 115a).

ופי' הענין כי הנה דרך השתלשלות עילה ועלול בלבד לא היה נשתלשל עד עולם העשייה גשמי כי התהוות גשמיות העולם וחומריותו לא נתהווה מרוחניות ואין הרוחניות פועל הגשמיות.

Voici l'explication: par le seul enchaînement descendant de cause à effet, la descente n'aurait pas pu se poursuivre jusqu'au Monde d'Assiya (Action), monde physique; car la matérialité et la substance physiques du monde ne sont pas apparues à partir de la spiritualité, et la spiritualité ne produit pas la matérialité.

אלא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה שמכה בו ואומר לו גדל שהגידול של צמח האדמה מכח הצומח אשר בארץ הוא ע"י המזל.

C'est plutôt comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie: «Il n'est pas de brin d'herbe ici-bas qui n'ait au-dessus de lui un mazal qui le frappe et lui dit: "Pousse!"» La croissance de la végétation terrestre, par la force de croissance qui se trouve dans la terre, s'opère par l'intermédiaire du mazal.

אבל התהוות צמח האדמה ועשב הגשמי ממש אינו ע"י המזל כלל רק הוא כח האלקי אור א"ס ב"ה ממש הסוכ"ע שלפניו רוחניות וגשמיות שוין וכשם

Cependant, l'apparition de la végétation terrestre et du brin d'herbe véritablement physique ne s'opère nullement par l'intermédiaire du mazal; elle procède plutôt de la force divine, de la Lumière infinie, béni soit-Il, elle-même, la lumière qui entoure tous les mondes, devant laquelle le spirituel et le physique sont égaux. Et de même que

שהוא פעל ועשה רוחניות מאין ליש כך פעל ועשה את הגשמיות מאין ממש ליש לכן בע"מ [בעשרה מאמרות] כתיב והיו למארת וכתוב ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים.

Il a fait advenir et créé le spirituel, de rien à quelque chose, de même Il a fait advenir et créé le physique, du néant absolu à quelque chose. C'est pourquoi, dans les Dix Paroles, il est écrit: «Qu'ils soient des luminaires», et il est écrit: «D.ieu fit les deux grands luminaires».

15 וכן יהי רקיע ויעש אלקים את הרקיע. תוצא הארץ נפש חיה. ויעש אלקים את חית הארץ. שעל הרוחניות נאמר יהי.

De même, «Qu'il y ait un firmament», puis «D.ieu fit le firmament»; «Que la terre fasse sortir des créatures vivantes», puis «D.ieu fit les bêtes de la terre». Car, au sujet du spirituel, il est dit: «Qu'il y ait»,

ועל הגשמיות ויעש. שהיתה עשיה בפ"ע [בפני עצמו] לגשמיות. שבמאמר שנבראו הרוחניות לא נתהווה הגשמיות (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה יביאו לכוש מלכות ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] ד"ה איהו וחיה)

et, au sujet du physique, «Il fit»: car le physique a fait l'objet d'un acte de création distinct, puisque le physique ne vint pas à l'existence par la parole qui créa le spirituel. (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet ailleurs, dans le discours commençant par «Qu'ils apportent des vêtements royaux», ainsi que dans Igueret HaKodech, le discours commençant par «Lui et Ses forces vitales».)

ולזאת ישמח לבב אנוש אף גילת ורנן בעשותו אי' ממצות ה' המלובשות בגשמיות דוקא שהוא אור אי"ס ב"ה הסוכ"ע ממש. ובודאי כדאי הוא הדבר הזה לרוות צמאוננו ותשוקתו שבואהבת:

C'est pourquoi «le cœur de l'homme se réjouira», «oui, dans l'allégresse et le chant», lorsqu'il accomplit l'une des mitsvot de D.ieu, qui sont revêtues précisément dans le physique, lequel est la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) elle-même. Et cela mérite assurément d'étancher sa soif et son aspiration de «Tu aimeras».

16 ד אך זאת עוד אחת היא הדרך המביאה להיות גילוי נה"א [נפש האלקית] המשכלת ומתכוננת בגדולת אור

אי"ס ב"ה שיהא פועל ישועות בקרב איש ולב עמוק לאהבה את ה' בכל לבבך

4. Mais il est encore une autre voie. C'est celle qui conduit à la révélation de l'âme divine, qui comprend et contemple la grandeur de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, afin qu'elle «accomplisse des délivrances» «au cœur de l'homme et d'un cœur profond», pour aimer D.ieu «de tout ton cœur»,

ממש ושיהא גם כח המתאוה שבנה"ב [שבנפש הבהמית] מתהפך וישוב ג"כ לאהבת ה' היא בחינת רחמנות

לעורר רחמים רבים על ניצוץ אלקות שבנפשו שירד מאיגרא רמה כו' להתלבש בגוף ונה"ב [ונפש

הבהמית] לזון ולפרנס בצרכי הגוף אכילה ושתיה כו'.

véritablement; et afin que la puissance du désir de l'âme animale, elle aussi, se transforme et en vienne également à aimer D.ieu: c'est le niveau de la compassion (ra'hamanout), qui consiste à éveiller une grande miséricorde envers l'étincelle divine dans son âme, laquelle est descendue «d'un toit élevé», etc., pour s'envelopper dans un corps et une âme animale, afin de [la] nourrir et de la sustenter selon les besoins du corps, par la nourriture, la boisson, etc.

17 וע"ז תקנו בפסוד"ז [בפסוקי דזמרה] לומר והוא רחום ב"פ [בי פעמים]. וגם בכרכת יוצר אומרים ברחמיך

הרבים רחם עלינו. ופ"י ברחמיך לפי שכל דרך איש ישר בעיניו ודומה לו שכך היא המדה הנכונה.

C'est pourquoi [les Sages] ont institué, dans les Pessouké déZimra (les versets de louange), de dire deux fois: «Et Lui, étant miséricordieux». Et, dans la bénédiction de Yotser, nous disons aussi: «Dans Ta grande miséricorde, prends pitié de nous.» Le sens de «Dans Ta miséricorde» est le suivant: «Toute voie d'un homme est droite à ses propres yeux», et il lui semble que telle est la juste mesure,

וכך היא חובתו להשתמש בצרכי הגוף איש לפי ערכו במדה שאדם מודד לעצמו כך צריך לו ולא סגי בלא"ה [בלאו הכי].

et que telle est son obligation : satisfaire aux besoins du corps, chacun selon sa condition, dans la mesure qu'il se fixe à lui-même ; il en a besoin à ce point et ne peut s'en passer.

אכן זאת הוא רוח אנוש בשגם הוא בשר אבל לגבי קוב"ה [קודשא בריך הוא] הנה ירידה גדולה היא מאד לא"ס ותכלית.

En effet, tel est l'esprit de l'homme, « puisqu'il est, lui aussi, chair ». Mais, en ce qui concerne le Saint béni soit-Il, c'est une très grande descente, sans fin ni limite.

18 ורחמי ה' מרובים מאד. על ירידה הגדולה הזאת. ולזאת אנו מבקשים רחמי שמים המרובים ואומרים הגם שלפי שכלנו הדל אין אנו מרגישים הרחמנות.

Et la miséricorde de D.ieu est très abondante face à cette grande descente. C'est pourquoi nous demandons l'abondante miséricorde des Cieux et disons : bien que, selon notre faible intelligence, nous ne ressentions pas cette compassion,

מ"מ ברחמיך הרבים רחם עלינו וגדול כח רחמנות זו לעורר את האהבה שכלב ונפש הבהמית ע"י בינה ודעת דנה"א [דנפש האלקית] המשכלת בגדולת ה'.

néanmoins, « Dans Ta grande miséricorde, aie pitié de nous ». Grande est la puissance de cette compassion : elle peut éveiller l'amour dans le cœur et dans l'âme animale, par l'intelligence (Bina) et la connaissance (Daat) de l'âme divine, qui comprend la grandeur de D.ieu.

וכמאמר אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה כו' (ועמ"ש כשה"ש [בשיר השירים] בד"ה קול דודי הנזכר לעיל בענין מצה ומרור כו' ובפ' במדבר סד"ה וידבר בענין למשפחותם לבית אבותם.

Comme le dit la prière : « Notre Père, Père miséricordieux, qui agis avec miséricorde, aie donc pitié de nous et mets l'intelligence dans notre cœur », etc. (Voyez aussi ce qui est écrit dans Chir Hachirim, dans le discours commençant par « La voix de mon bien-aimé », mentionné plus haut, au sujet de la matsa et du maror, etc. ; et dans la paracha Bamidbar, à la fin du discours commençant par « Et Il parla », au sujet de « selon leurs familles, selon la maison de leurs pères ».

ועמ"ש ע"פ כנשר יעיר כו' וזהו ואשא אתכם על כנפי נשרים שהוא בחי' מדת הרחמים שע"י דייקא ואביא אתכם אלי ממש)

Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset «Comme un aigle réveille...», etc. C'est là le sens de «Je vous ai portés sur des ailes d'aigles»: le niveau de l'attribut de miséricorde, par lequel précisément «Je vous ai amenés à Moi», véritablement.)

וזהו ענין קרבן התמיד שבא מן הכבשים כי הכבשים יש בהם בחי' רחמנות וקולן קול רחמים.

C'est là le sens du sacrifice perpétuel, qui est offert parmi les agneaux: les agneaux portent en eux le niveau de la compassion, et leur voix est une voix de miséricorde.

והרחמנות הוא כמ"ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה וענין גוזזיה הוא כי הנה הכבש יש לו צמר בעורו והעור הוא המפסיק בין הבשר והצמר.

Cette compassion est celle dont il est dit: «Comme une brebis devant ceux qui la tondent, elle est muette.» Voici ce que signifie «ceux qui la tondent»: l'agneau a de la laine sur sa peau, et la peau est ce qui sépare la chair de la laine.

כי מן הבשר עצמו א"א לצמוח שערות הצמר כ"א ע"י הפסק העור. ויובן זה למעלה

Car les poils de laine ne peuvent pousser de la chair elle-même; ils ne poussent qu'au moyen de la séparation constituée par la peau. Cela se comprendra dans les mondes supérieurs:

כי ענין שערות הם הן צרופי אותיות המתלבשות בבי"ע להיות מאין יש ודבר נפרד והתהוות בחי' צרופי אותיות להיות עולמות הנפרדים הוא ע"י מסך מבדיל בחי' רקיע

car les poils correspondent aux combinaisons de lettres qui s'investissent dans [les mondes de] Bé-ria, Yetsira et Assiya, afin de faire advenir, à partir du néant, un «quelque chose» et une entité distincte. L'apparition du niveau des combinaisons de lettres en tant que mondes distincts se fait par l'intermédiaire d'un écran séparateur, le niveau du firmament (rakiya).

(ועמ"ש מזה בפי' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת ובד"ה פתח אליהו בפי' וירא) וגוזזים השערות הן המפרידים בחי' צרופי אותיות הנ"ל משרשם

(Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Lekh Lekha, dans le discours commençant par «Et le rideau séparera», ainsi que dans le discours commençant par «Éliyahou ouvrit», dans la paracha de Vayera.) Ceux qui tondent les cheveux sont ceux qui séparent de leur racine le niveau des combinaisons de lettres mentionnées plus haut,

שהם דבוקים ומיוחדים באלקות ממש להיות בבחי' נפרדים ממש ללכת אחר חיות הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] בלבד ותמו ונכרתו משרשם עד שנראה העוה"ז הגשמי ליש ודבר נפרד ממש כו'

où elles sont attachées et unies à la divinité même, de sorte qu'elles deviennent véritablement des éléments séparés, allant à la suite de la seule force vitale du corps et de l'âme animale ; elles prennent fin et sont coupées de leur racine, jusqu'à ce que ce monde physique apparaisse comme une « chose » et comme un élément véritablement séparé, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה והיה אור הלכנה בפ' צו) וע"י כן נאמר ורחל עקרה שאינה מולדת בחי' או"י"ר [אהבה ויראה] כו'.

(Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Et la lumière de la lune sera », dans la paracha de Tsav.) C'est pourquoi il est dit : « Rachel était stérile », car elle ne donne pas naissance au niveau de l'amour et de la crainte, etc.,

שהן בחי' הבנים כו'. לפי שרחל לפני גוזזיה נאלמה לכך היא בחי' עקרה שאינה מולדת ולזה תיקנו בתקון חצות תקון רחל לעורר בכיה ורחמנות.

qui sont le niveau des enfants, etc. Puisque « la brebis (ra'hel) reste muette devant ceux qui la tondent », elle est donc au niveau de la femme stérile, qui ne donne pas naissance. C'est pourquoi ils instituèrent, dans le Tikoun 'Hatsot (l'office de minuit), le Tikoun Ra'hel, afin d'éveiller les pleurs et la compassion.

וכמ"ש רחל מבכה וכו' ואח"כ תקון לאה היא אם הבנים שמחה שהיא השמחה הבאה אחר לידת האהבה כשנעשית אם הבנים. שאז תתענג כו'.

Comme il est écrit : « Rachel pleure », etc. Puis vient ensuite le Tikoun Léa : elle est « une mère joyeuse de ses enfants », c'est-à-dire la joie qui vient après la naissance de l'amour, lorsqu'elle devient mère d'enfants ; alors elle se délectera, etc.

19 והנה בחי' כבש ורחמנות היא בחי' יעקב שהיה רועה צאן לבן. גם מרע"ה [משה רבינו עליו השלום] היה רועה צאן יתרו. אך איתא בזהר משה מלגיו שהוא רע"מ [רע"א מהימנא] ויעקב מלבר.

Or, le niveau de l'agneau et de la compassion est le niveau de Yaakov, qui gardait le troupeau de Lavan. Moché, notre maître, que la paix soit sur lui, gardait lui aussi le troupeau de Yitro. Cependant, il est dit dans le Zohar : Moché est à l'intérieur, car il est le Berger fidèle (Raaya Mehemna), et Yaakov est à l'extérieur.

והענין כי הנה התעוררות רחמנות זו היא מצד הדעת שהיא השגה בגדולת אור א"ס ב"כ שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'

L'explication est que cet éveil de compassion vient de Daat, c'est-à-dire de la compréhension de la grandeur de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui, comme son nom l'indique, n'a pas de fin, etc.

ואין ערוך אליו וכו' אשר לזאת כשישים אל לבו ששם היתה נשמתו כלולה במאצילה ב"ה

et qu'il n'y a rien qui puisse Lui être comparé, etc. C'est pourquoi, lorsqu'il prend à cœur que son âme était là-bas incluse dans son Émanateur, béni soit-Il,

טרם ירידתה וירדה פלאים מטה מטה יעורר רחמים רבים בלבו מאד מאד על גודל עוצם הירידה. משא"כ כשאין בו דעת כל דרך איש ישר בעיניו.

avant sa descente, et qu'elle est descendue de manière prodigieuse, toujours plus bas, il éveillera dans son cœur une compassion immense, extrêmement intense, devant l'ampleur et la profondeur de cette descente. En revanche, lorsqu'il n'a pas de connaissance, « toute voie d'un homme lui paraît droite à ses propres yeux ».

20 וכמאמר ברחמיך הרבים כו' וכנ"ל. והנה המשכת הדעת בנש"י [בנשמות ישראל] הוא ע"י משה רע"מ [רע"א מהימנא] כי משה הוא שושבינא דמלכא ועי"ז נמשך להיות בחי' יעקב בחי' הרחמנות.

Et comme le dit la prière : « Dans Ta grande miséricorde », etc., comme indiqué précédemment. Or, la transmission de la connaissance (Daat) aux âmes d'Israël se fait par Moché, le Berger fidèle (Raaya Mehemna), car Moché est le garçon d'honneur du Roi (chouchvina deMalka); par son intermédiaire, le niveau de Yaakov, celui de la compassion, est ainsi transmis.

וזהו משה מלגיו ויעקב מלבר (ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם כו' ע"ש. וע"פ שניך כעדר הרחלים וע' עוד מענין משה ויעקב בזהר פ' בלק דקפ"ז ע"ב ובפ' ויצא דקנ"ב ע"ב).

C'est là le sens de « Moché à l'intérieur et Yaakov à l'extérieur ». (Voyez aussi ce qui est écrit à propos du verset « Et voici les ordonnances que tu placeras devant eux », etc. ; voyez là-bas. Et à propos du verset « Tes dents sont comme un troupeau de brebis ». Voyez encore, au sujet de Moché et Yaakov, le Zohar, Parachat Balak, 187b, et Parachat Vayétsé, 152b.)

וזהו ענין שנאמר זה האשה אשר תקריבו לשון רבים כי הקרבת הכבש הוא בחי' הרחמנות הוא מצוה לכל ישראל רק שנקרב ע"י הכהן אהרן שושבינא דמטרוניא.

C'est là le sens de ce qui est dit: «Voici l'offrande consumée par le feu que vous offrirez», au pluriel; car l'offrande de l'agneau, qui est le niveau de la compassion, est une mitsva pour tout Israël, bien qu'elle soit offerte par le Cohen, Aharon, le garçon d'honneur de la Reine (chouchvina de Matronita).

משא"כ לעשות את הכבש שהוא התעוררות והתהוות בחי' הרחמנות לעשות בנפשו כתיב תעשה לשון יחיד וקאי על מרע"ה [משה רבינו עליו השלום] עצמו

En revanche, pour «faire» l'agneau — c'est-à-dire éveiller et faire naître le niveau de la compassion, afin de le susciter en soi —, il est écrit «tu feras», au singulier; cela désigne Moché notre maître, que la paix soit sur lui, lui-même,

שהוא היה עושה וממשיך הדעת בנש"י [בנשמות ישראל] לעשות ולעורר את הרחמנות בכדי שיבא לואהבת ה' בכל לבבך בכלות הנפש ממש

car c'est lui qui faisait naître et transmettait la connaissance aux âmes d'Israël, afin de susciter la compassion, pour qu'on parvienne à «Tu aimeras Havaya de tout ton cœur», jusqu'à un véritable épuisement de l'âme.

וזהו עולה בבחי' ריח ואח"כ ניחוח לשון נחות דרגא שהן המשכת אור א"ס ב"ה בצרופי אותיות התפלה רופא חולים כו' ומברך השנים כו' שהן בחי' שערות הצמר הנמשכין מן העור לבלתי היות בבחי' נפרד.

Et cela s'élève au niveau de l'«odeur» (réa'h); puis vient ni'hoa'h, terme qui évoque la descente d'un degré (né'hot darga): la transmission de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans les combinaisons des lettres de la prière, «Qui guérit les malades», etc., et «Qui bénit les années», etc. Celles-ci sont le niveau des poils de la laine, qui poussent à travers la peau, afin de ne pas être dans un état de séparation.

וע"ז אמר שסנד"ל [שסנדלפון] קושר כתרים לקונו מצרופי אותיות התפלה שנעשה בחי' תענוג וכתר ממש וד"ל [ודי למבין].

C'est à ce propos qu'il est dit que Sandalfon tresse des couronnes pour son Créateur à partir des combinaisons des lettres de la prière; celles-ci deviennent le niveau du plaisir et une véritable couronne (Kéter). Cela suffit à qui comprend.

(ועמ"ש מזה בד"ה נר חנוכה כו' ומזוזה מימין ובד"ה מה יפו פעמך בנעלים ועמ"ש עוד מענין כבש בפי אמור בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הביכורים):

(Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «La lampe de Hanoucca», etc., «et la mezouza à droite», ainsi que dans le discours qui commence par «Que tes pas sont beaux dans tes sandales»; voyez encore, au sujet de l'agneau, Parachat Emor, dans l'explication du verset «Le Cohen les balancera avec le pain des prémices».)

21 ועו"ל [ועוד יש לומר] בענין שהתמיד בא מהכבשים דוקא דהנה יש ב' בחי' צדיקים ובעלי תשובה ואע"ג [ואף על גב] שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד

On peut encore expliquer la raison pour laquelle l'offrande quotidienne provenait précisément des agneaux : il existe deux niveaux, celui des tsadikim et celui des baalei techouva, ceux qui reviennent. Et bien que nos Sages, de mémoire bénie, aient dit : « Là où se tiennent les baalei techouva, les tsadikim parfaits ne peuvent se tenir »,

והיינו משום דבחילא יתיר מ"מ לפעמים מצינו ג"כ שבחי' צדיקים גבוה יותר כמאמר במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים ועיין בגמרא ספ"ה דברכות וגם כי הצדיק אינו מתיירא מיניקת החיצונים.

et cela parce qu'ils viennent avec une force plus grande. Néanmoins, nous trouvons aussi parfois que le niveau des tsadikim est plus élevé, comme dans cette parole : « Avec qui a-t-Il pris conseil ? Avec les âmes des tsadikim » ; voyez également la Guemara, à la fin du chapitre 5 de Berachos. De plus, le tsadik ne craint pas que les forces extérieures puissent leur nourriture.

22 ועד"ז י"ל [יש לומר] בחי' כבש לגבי פר כי הפר יש לו כח וגבורה יותר וזהו כמו העלאה דתשובה בחילא יתיר ולכן נסכיו ג"כ מרובים יותר ועמ"ש מזה בפי שלח סד"ה ענין הנסכים.

Dans le même ordre d'idées, on peut dire [que] le niveau de l'agneau par rapport au taureau est le suivant : le taureau possède davantage de force et de puissance, ce qui ressemble à l'élévation de la techouva (retour), « avec une force accrue » ; c'est pourquoi ses libations sont également plus abondantes. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Chelah, à la fin du discours commençant par « La question des libations ».

אבל עכ"ז [עם כל זה] מעלת הכבש שיש לו צמר בעורו שמהם הלבושים רומז למצות שנקי לבושים וגם התורה נמשכה מבחי' ושער רישיה כעמר נקא לכן רומז לבחי' צדיק.

Toutefois, l'avantage de l'agneau est qu'il porte de la laine sur sa peau, laine dont proviennent les vêtements ; cela fait allusion aux mitsvot, qui sont appelées des vêtements. De plus, la Torah découle du niveau de « les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure » ; l'agneau fait donc allusion au niveau du tsadik.

וזהו ורעו כבשים (ישע"י [ישעיה] ה' י"ז) כבשים ללבושך (משלי כ"ז כ"ו). ולכן לגבי קרבן התמיד צ"ל כבש דוקא כי תשובה אינו אלא לפי שעה.

C'est ce que signifient « les agneaux paîtront » (Isaïe 5:17) et « des agneaux pour tes vêtements » (Proverbes 27:26). C'est pourquoi, pour l'offrande perpétuelle quotidienne, il faut précisément un agneau : car la techouva n'est que passagère,

אבל בתמידית צ"ל בחי' צדיק וכמ"ש סד"ה שובה ישראל גבי קחו עמכם דברים וגבי כי עמך הסליחה למען תורא.

mais dans la constance, il faut le niveau du tsadik. Comme il est écrit à la fin du discours commençant par « Reviens, Israël », à propos de « Prenez avec vous des paroles » et de « Car auprès de Toi est le pardon, afin que Tu sois craint ».

גם כבש י"ל [יש לומר] מלשון ומלאו את הארץ וכבשוה. ונכבשה הארץ. וכך הצדיק כובש את היצה"ר [היצר הרע].

On peut aussi rapprocher kévess, « agneau », du terme de « remplissez la terre et soumettez-la (vehkhivchouha) », ainsi que de « et le pays sera soumis ». De même, le tsadik soumet le mauvais penchant.

וגם להפך שהוא נכבש לפני הקב"ה ומבטל רצונו אליו ית' ונכבשה הארץ לפני ה' (במדבר ל"ב כ"ב).

Et aussi, à l'inverse : il est lui-même soumis devant le Saint béni soit-Il et annule sa volonté devant la Sienne, béni soit-Il, comme dans « et le pays sera soumis devant Havaya » (Nombres 32:22) ;

ואני ככבש אלוף (ירמיה י"א). ועיין בתו"א [בתורה אור] בד"ה ותוסף אסתר ובד"ה אם לא תדעי לך בענין ורחל היתה יפת תואר.

« Et j'étais comme un agneau docile » (Jérémie 11). Voyez aussi, dans Torah Ohr, le discours commençant par « Esther ajouta encore », ainsi que celui qui commence par « Si tu ne le sais pas », à propos de « Rachel était belle de forme ».

גם הוא מן הנעלבים ואינן עולבים בחיי כרחל לפני גוזזיה נאלמה. ובגמ' [ובגמרא] (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה ד"ג ע"א)

Il fait aussi partie de « ceux qui subissent l'insulte sans insulter à leur tour », ce qui correspond au niveau de « comme une brebis muette devant ceux qui la tondent ». Et dans la Guemara (chapitre 2 de 'Haguiga, 13a),

ע"פ כבשים ללבושך אמרו דברים שהם כבשוננו של עולם יהיו תחת לבושך ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] סתרו של עולם.

À propos du verset « des agneaux (kevasim) pour ton vêtement », ils dirent : « Les choses qui sont les secrets (kivshono) du monde seront sous ton vêtement » ; et Rachi explique : le secret du monde.

כמו רישא בכבשא (חולין דצ"ג ב'). בהדי כבשי דרחמנא למה לך (ברכות ד"י [ודי יסודות]) ממני יצאו כבושין (מכות כ"ג ב').

Comme dans « la tête dans la saumure (kivsha) » (Chullin 93b) ; « Que vous importent les secrets (kavshei) du Miséricordieux ? » (Berachos 10a) ; « De Moi sont issus les secrets (kevushin) » (Makkos 23b).

ופ"י סתרו של עולם היינו כי אורייתא סתים וגליא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] סתים וגליא והנה בחינת ז"א נקי גליא לגבי ע"י

Et le sens de « le secret du monde » est le suivant : « la Torah est cachée et révélée, et le Saint béni soit-Il est caché et révélé ». Or, le niveau de Zeir Anpin est appelé « révélé » par rapport à Atik Yomin ;

ולכן נקי חסד דז"א חסד דלבר וחסד דע"י [דעתיק יומין] נקי חסד דלגאו (באד"ר [באדרא רבא] דקל"ג ב'). וההמשכה מבחי' ע"י נקי כבשי דרחמנא כמו שתוק כך עלה במחשבה כמ"ש במ"א.

c'est pourquoi le 'Hessed de Zeir Anpin est appelé « 'Hessed extérieur », et le 'Hessed d'Atik Yomin, « 'Hessed intérieur » (dans l'Idra Rabba, 133b). Et l'émanation depuis le niveau d'Atik Yomin est appelée « les secrets du Miséricordieux », comme dans « Tais-toi ! Ainsi en fut-il décidé dans la pensée », comme il est écrit ailleurs.

והנה בחי' התמיד הוא להמשיך רחמים רבים מבחי' עתיקא לפני הוי' למעלה משם הוי' וכו'

Or, le niveau du sacrifice quotidien consiste à faire descendre une grande miséricorde depuis le niveau d'Atika, « devant Havaya », au-dessus du Nom Havaya, etc.

וזהו ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך כמ"ש בזו"א [בזהר חלק א] בפי תולדות דקמ"א (ועמ"ש בד"ה לבבתני)

Et c'est là le sens de : « Havaya te guidera toujours (tamid) et comblera ton âme de radiances (tsa-hatsahot) », comme il est écrit dans le Zohar, tome I, parachat Toldot, 141 (voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Tu as ravi mon cœur ») ;

וע"כ היה בא מן הכבשים דוקא שהוא לשון סתר להמשיך מבחי סתים לבחי גליא. והוא בחינת תמיד בחינת לא שניתי כו'.

c'est pourquoi il provenait précisément des agneaux, car ce terme évoque le secret : il s'agit de faire descendre du niveau caché au niveau révélé. C'est là le niveau de tamid (constance), le niveau de « Je n'ai pas changé », etc.

וגם כבש שבמזבח ולא תעלה במעלות והוא בחי הצנע לכת וזהו עלה בכבש ופנה לסוכה בחי סוכה כולא עלמין.

Il y a aussi la rampe (kevesh) de l'autel, et l'interdit : « tu ne monteras pas par des marches » ; cela relève de « marcher avec modestie ». C'est le sens de : « Il monta par la rampe et se tourna vers la corniche qui l'entourait (sovev) », le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kolla almin).

גם כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מ"ט עיזי מסגין ברישא והדר אימרי כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא הרי אימרי נקי נהורא.

De même, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Pourquoi les chèvres marchent-elles en tête, puis viennent les agneaux (imrei) ? Comme lors de la création du monde : d'abord l'obscurité, puis la lumière. » Ainsi, les agneaux sont appelés « lumière ».

והנה יחוי"ת [יחודא תתאה] נקי חשוכא לגבי יחוי"ע [יחודא עילאה] ועד"ז אפילו ז"א דאצילות נקי כן לגבי ע"ק [עתיקא קדישא] כי שערות דז"א הן שחורות כעורב ושל ע"ק [עתיקא קדישא] כעמר נקא.

Or, l'unité inférieure (yi'houda tata'a) est appelée « obscurité » par rapport à l'unité supérieure (yi'houda ila'a) ; de même, Zeir Anpin d'Atsilout est lui aussi appelé ainsi par rapport à Atika Kadicha : les cheveux de Zeir Anpin sont « noirs comme un corbeau », tandis que ceux d'Atika Kadicha sont « comme une laine pure ».

גם י"ל [יש לומר] אימרי ע"ד את ה' האמרת היום ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] (פ"ק [פרק קמא] דברכות ד"ו סע"א [סוף עמוד א]) לשון חשיבות ושבח. ועמ"ש ע"פ מי כמוך באלים הוי' דשבח זה קאי על ע"ק [עתיקא קדישא] [באד"ר [באדרא רבא] דקכ"ח א').

On peut aussi dire [que] imrei s'entend comme dans «Tu as exalté (he'emarta) Havaya aujourd'hui»; Rachi explique (premier chapitre de Berakhot, fin de 6a) [qu'il s'agit] d'un terme exprimant l'importance et la louange. Voyez également ce qui est écrit à propos du verset «Qui est comme Toi parmi les puissants, Havaya»: cette louange se rapporte à Atika Kadicha (dans l'Idra Rabba, 128a).

(והנה הרקיע הוא הפרסא המפסיק בין אצילות לבריאה. ואמנם יש כמה בחינות פרסא כמ"ש במ"א ע"פ והבדילה הפרוכת כו').

(Or, le firmament est la parsa (cloison) qui sépare Atsilout de Béria. Il existe cependant plusieurs niveaux de parsa, comme il est écrit ailleurs à propos du verset «Et le rideau séparera», etc.

ובח"י עור של הכבש כיון שגם לאחר הפסק הרקיע נמשכים ממנו שערות שהן בח"י צמר שהוא בח"י גבוה א"כ מורה שהרקיע המפסיק הוא ע"ד הפרוכת המפסיק בין קדש לקדש.

Quant au niveau de la peau de l'agneau: puisque, même après la séparation opérée par le firmament, des poils en proviennent, lesquels sont du niveau de la laine, niveau élevé, cela indique que le firmament qui sépare est semblable au rideau séparant le saint du saint.

משא"כ בעזים שמשערות העזים נמשך יניקה לחיצונים א"כ מורה שהעור המפסיק הוא למטה במדרגה שמבדיל בין קדש לחול ולכן נאמר שערך כעדר העזים שגלשו כו'.

En revanche, chez les chèvres, les poils donnent une nourriture aux forces extérieures; cela indique que la peau qui sépare est d'un niveau inférieur et distingue le saint du profane. C'est pourquoi il est dit: «Tes cheveux sont comme un troupeau de chèvres qui dévalent», etc.

וכ"ש [וכל שכן] בשאר בהמות שאין שערות שלהן ראויים ללבוש"י [ללבושין / ללבושים] כצמר. וא"כ דוקא בעור הכבש מרומז תיקון הפרסא והאותיות הנמשכ"י [הנמשכים / הנמשכין] דרך הפרסא לבלי יהיו בבחינת נפרד כו' וע"כ בא התמיד מהכבשים דוקא.

À plus forte raison en va-t-il ainsi des autres animaux, dont les poils ne conviennent pas à des vêtements comme la laine. Ainsi, c'est précisément dans la peau de l'agneau qu'est évoquée la réparation de la parsa, ainsi que celle des lettres qui passent à travers la parsa afin qu'elles ne soient pas au niveau de la séparation, etc. C'est pourquoi l'offrande perpétuelle était précisément prise parmi les agneaux.

ושרש עור ורקיע זה הוא בחינת קרומא דאורא כו' כמ"ש במ"א בענין שנזכר ב' פעמים הבדלה בענין יהי רקיע כו'):

Et la racine de cette peau et de ce firmament est le niveau de la «membrane de l'air» (kruma d'avi-ra), etc., comme il est écrit ailleurs à propos du fait que le terme «séparation» est mentionné deux fois dans le passage «Qu'il y ait un firmament», etc.)

23 קיצור (א) שני פעמים ואמרת מיד ולדורות. תקריבו תעשה. קודם שנברא העולם היה הוא ושרש בלבד, שהיה האור כלול במאור עצמו.

Résumé. (1) Les deux occurrences de «et tu diras» signifient: immédiatement et pour les générations. «Tu offriras», «tu feras». Avant la création du monde, Lui et Son Nom étaient seuls, car la lumière était incluse dans le Luminaire lui-même.

ואחר שנברא העולם נעשה התפשטות האור. והוא ירידה גדולה לגבי האור כמ"ש בד"ה תקעו בחודש. Après la création du monde, la lumière se mit à se déployer; c'est là une grande descente pour la lumière, comme il est écrit dans le discours qui commence par «Sonnez [du chofar] à la nouvelle lune».

24 והוא בשביל עלייה שיהיה היש בטל לאין. לויתן זה יצרת לשחק בו. ועמ"ש מזה בד"ה אלה מסעי.

Et cela vise une élévation: que le «quelque chose» soit annulé dans le «néant». «Ce Léviathan, Tu l'as formé pour jouer avec lui.» Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Voici les étapes»,

ובד"ה אני דפי ציצית וזהו ענין השיר של המלאכים. ועיקר ביטול היש לאין הוא במעשה הקרבנות, ולכן היה השיר על הקרבן.

et dans le discours commençant par «Je [suis Havaya]», dans la section sur les tsitsit. Tel est le sujet du chant des anges. L'annulation essentielle du «quelque chose» dans le «néant» se réalise par l'acte des sacrifices; c'est pourquoi le chant accompagnait le sacrifice.

וכך הוא ענין התפלה. ואפ"ל [ואפשר לומר] דלכן בתפלה אומרים תחלה פסוד"י [פסוקי דזמרה] ושירת הים וכמ"ש בד"ה אז ישיר משה ובנ"י [ובני ישראל]. פי' לחמי לאשי.

Tel est également le sujet de la prière. On peut dire que c'est pourquoi, dans la prière, on récite d'abord les Pessouké de Zimra (versets de louange) et le Chant de la mer, comme il est écrit dans le discours commençant par «Alors Moché et les enfants d'Israël chantèrent». Le sens de «Mon pain pour Mes sacrifices consumés par le feu»:

לבחינת השרפים: (ב) ומה שהתמיד בא מכבשים דוקא. אף שפני שור הוא ראש לכל הקרבנות בפרשת שור או כשב או עז כמ"ש ברכות שם פכ"ז.

pour le niveau des Séraphim. (2) Quant au fait que le sacrifice perpétuel provienne précisément d'agneaux, bien que la «face du bœuf» soit à la tête de tous les sacrifices, dans le passage «Un bœuf, un mouton ou une chèvre», comme il est écrit dans le Midrach Rabba à cet endroit, chapitre 27,

היינו מפני שכבש יש לו קול רחמים עמ"ש בד"ה והניף הכהן אותם. וגם יש לו צמר בעורו אשר נמשל בהם בחינת ושער רישיה כעמר נקא.

c'est parce que l'agneau a une voix de miséricorde ; voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Le kohen les balancera». Il a aussi de la laine sur la peau, à laquelle est comparé le niveau exprimé par «et les cheveux de Sa tête comme de la laine pure».

(וכתיב אם יאדימו כתולע כצמר יהיו עמ"ש בד"ה האזינו השמים. והנה עולת תמיד פי' האריז"ל [האר"י זכרנו לברכה] עולת אותיות תולע עמ"ש בד"ה חקת התורה בענין תולעת יעקב).

(Et il est écrit : «Même s'ils sont rouges comme l'écarlate, ils deviendront comme la laine» ; voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Prêtez l'oreille, cieux». Or, au sujet de l'olas tamid (l'holocauste perpétuel), le saint Arizal expliqua que les lettres de olas forment le mot tola (ver écarlate) ; voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Le statut de la Torah», à propos du «ver (tola'at) Yaakov».)

והנה הבשר גידין ועצמות של התמיד היה עולה כולה. עצמות נמשכים מהמוח והוא בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] ועמ"ש בביאור ע"פ וידבר דעשרת הדברות שהעצמות מתקשרים עם עצם הגלגלת דחפאי על מוחא.

Or, la chair, les tendons et les os du sacrifice perpétuel montaient tous sur l'autel. Les os proviennent du cerveau, qui relève de 'Hokhma, Bina et Daat ; voir aussi ce qui est écrit dans l'explication sur «Il parla» des Dix Commandements : les os sont liés à l'os du crâne, qui recouvre le cerveau.

אך בתוכם יש מוח ג"כ. והבשר נמשך מהדם שבלב והוא משכן המדות. והגידים הם המחברים החכמה עם המדות דהיינו העצמות עם הבשר.

Mais ils contiennent également de la moelle (moa'h). La chair provient du sang qui se trouve dans le cœur, siège des attributs émotionnels (midot). Les tendons relient la sagesse aux attributs émotionnels, c'est-à-dire les os à la chair.

וכי' [וכל זה] היה עולה כליל: (ג) וכן בתפלה ההתבוננות והדעת איך דכולא קמיה כלא חשיב זהו בחי' עצמות.

Et tout cela montait entièrement. (3) De même, dans la prière, la contemplation et la connaissance (Daat) du fait que « tout est considéré comme rien devant Lui » constituent le niveau des os.

(ועיין ברכות פ' אמור ספ"ל ע"פ כל עצמותי תאמרנה השדרה כו' ובזח"ג [ובזהר חלק ג] (פנחס רנ"ו א'))

(Voir aussi Midrash Rabbah, Paracha Emor, fin du chapitre 30, sur le verset « Tous mes os diront » : « la colonne vertébrale », etc. ; et le Zohar, partie III) (Pinchas, 256a) :

חוט השדרה דכיה ח"י חולין כו' לקבל ח"י ברכאן דצלותא כו' ועמ"ש בד"ה לא הכיט און ביעקב מענין זה.

« la moelle épinière, dans laquelle il y a dix-huit vertèbres », etc., « correspondant aux dix-huit bénédictions de la prière », etc. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Il n'a pas vu d'iniquité en Yaakov ».

גם בירושלמי ספ"ק [סוף פרק קמא] דברכות שצריך לכרוע בשמו"ע [בשמונה עשרה] עד שיתפקקו כל חוליותיו ע"ש כל עצמותי תאמרנה.

De même, dans le Talmud de Jérusalem, à la fin du premier chapitre de Berakhot, [il est dit] qu'il faut s'incliner pendant la Chemoneh Esreh jusqu'à ce que toutes les vertèbres ressortent, en vertu de « Tous mes os diront ».

מכ"ז [מכל זה] יובן ענין בחי' עצמות. בתפלה שכנגד קרבן התמיד ומה נמשך גידים לבחינת בשר להפך מדות נה"ב [נפש הבהמית].

Tout cela permet de comprendre le niveau des os dans la prière, qui correspond à l'offrande quotidienne ; de là, des tendons sont attirés vers le niveau de la chair, afin de transformer les attributs émotionnels de l'âme animale.

(ולפמ"ש [ולפי מה שכתוב] בזהר בפ"י עצם מעצמי ובשר מבשרי ובפרדס בערך עצם י"ל [יש לומר] כי עצמות זהו בחי' יחוי"ע [יחודא עילאה] למס"נ [למסירות נפש] באחד. ובחי' בשר זהו יחוי"ת [יחודא תתאה] בחינת ככל נפשך ועמ"ש בד"ה וארשתיך לי בענין לבי ובשרי ירננו.

(Selon ce qui est écrit dans le Zohar au sujet de l'explication de « os de mes os et chair de ma chair », et dans le Pardes, à l'entrée « Etsem » (os), on peut dire que les os correspondent au niveau de l'unité supérieure (yi'houda ila'a), pour le sacrifice de soi (messirout néfesh) dans « Un » ; et que la chair correspond à l'unité inférieure (yi'houda tata'a), au niveau de « de toute ton âme ». Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je te fiancerai à Moi », au sujet de « mon cœur et ma chair chanteront ».

וצ"ל התחברות ב' הבחינות ע"ד כעיר שחוכרה לה יחדו שנתבאר בד"ה אלה פקודי המשכן והיינו ע"י הגידים המחברים עמ"ש בד"ה וישלח יהושע כו' מרגלים ועיין בפרדס ערך גד גימל שהוא בינה משקה לדלת שהיא מלכות.

Il faut que ces deux niveaux soient unis, à l'image de « la ville qui est unie ensemble », comme cela a été expliqué dans le discours commençant par « Voici les comptes du Michkan » ; cette union s'opère par les tendons qui les relient. Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et Yehoshoua envoya », etc., « des espions ». Voir aussi dans le Pardes, à l'entrée « Gad » : le guimel, qui est Bina, abreuve le dalet, qui est Mal'hout ;

והשקאה זו הוא ע"י צדיק בחי' יו"ד שבין גימל לדל"ת) (עזח"א [ועיין זהר חלק א'] ויחי רל"ד ב') דהיינו

et cet abreuvement se fait par le tsadik, le niveau du youd placé entre le guimel et le dalet) (voir le Zohar, partie I, Vayé'hi, 234b) ; c'est-à-dire,

כי גימל הוא כללות כח"ב [כתר חכמה בינה] שמהם נמשך השפעת הביטול דיחוי"ע [דיחודא עילאה] שהוא היוד להיות מזה ביטול היש לאין כו'

Car le guimel est leur expression générale et collective — Kéter, 'Hokhma et Bina — d'où procède le flux de l'annulation de l'unité supérieure, qui est le youd, afin qu'en découle l'annulation de l'être à néant, etc.,

ולהיות מציל עני מחזק ממנו עיין רבות וירא (ר"פ נ"ד) וזח"ג [וזהר חלק ג] ואתחנן (דרס"ז ב') דקאי על יצה"ר [יצר הרע] וזריקת הדם הוא בחינת אהבה עזה.

et afin qu'[II] « délivre le pauvre de plus fort que lui » ; voir Midrash Rabbah, Vayera (début du chapitre 54), et le Zohar, Part III, Va'eschanan (267b), qui expliquent que cela désigne le mauvais penchant. La projection du sang correspond au niveau d'un amour intense.

ואח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום. זהו ענין הקטר החלב בחינת תענוג כי פקודי ה' ישרים משמחי לב.

Et ensuite : « Et ces paroles que Je t'ordonne aujourd'hui » ; cela correspond à la combustion de la graisse, au niveau du plaisir, car « les préceptes de Havaya sont droits, ils réjouissent le cœur ».

והיינו היום לעשותם עשייה היא לעילא ועמ"ש בפ"י היום בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] בפ"י זה היום עשה הוי" (ד)

C'est-à-dire : « aujourd'hui, pour les accomplir » ; « l'accomplissement a lieu en haut ». Voir aussi ce qui est écrit sur le sens du mot « aujourd'hui » dans le discours commençant par « Le jour de Chemini Atséret », à propos de l'explication de « C'est le jour que Havaya a fait ». (4)

אך הדרך המביאה לגילוי נה"א [נפש האלקית] להיות ואהבת ככל לבבך עמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי. בפ"י ככל לבבך שיהיה נקלט כו' היא בחי' רחמנות

Mais la voie qui mène à la révélation de l'âme divine, afin qu'il y ait « Tu aimeras de tout ton cœur » — voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Havaya est pour moi parmi ceux qui me secourent », à propos de l'explication de « de tout ton cœur », afin que cela soit intériorisé, etc. — est le niveau de la compassion.

(וזהו שמזכירין ברחמיך הרבים רחם עלינו בברכת יוצר המאורות. כדי להיות יחוד שמשא וסיהרא.

ולא יהיה מארת חסר וע' בירושלמי פ"ג [פרק ג'] דתענית ה"ג [חמש גבורות] זח"א [זהר חלק א'] בראשית) (י"ט ב' מ"ו ב')

(Et c'est pourquoi nous mentionnons : « Dans Ta grande miséricorde, prends pitié de nous » dans la bénédiction « Qui forme les luminaires », afin qu'ait lieu l'union du soleil et de la lune, et que les méorot [luminaires] ne fassent pas défaut. Voir le Talmud de Jérusalem, chapitre 3 de Taanis, halakha 3 ; le Zohar, Part I, Bereishis) (19b, 46b),

תולדות (קמ"ו א') ר"פ וישלח (קס"ו א') ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם אלא בחי' אשר לא תחסר כל בה וכענין בשמחה ובטוב לבב מרוב כל דהיינו כי לבנה היא כנס"י [כנסת ישראל] כמ"ש בד"ה בחדש השלישי לצאת בני ישראל].

Toldos (146a), début de Parshas Vayishlach (166a), et dans le commentaire du Ramaz à cet endroit ; mais plutôt le niveau de « tu ne manqueras de rien », ainsi que dans « dans la joie et la gaieté du cœur, grâce à l'abondance de tout ». En effet, la lune est la Communauté d'Israël (Knesses Yisrael), comme il est écrit dans le discours commençant par « Au troisième mois après la sortie des enfants d'Israël ».

יומשך בה אור השמש הוא שמש הוי' שיהי' [שיהיה] נקלט ונתפס הביטול דיחוי'ע [דיחודא עילאה] מה דכולא קמיה כלא חשיב כביטול זיו השמש בשמש. עמ"ש ע"פ ששזפתני השמש.

La lumière du soleil y sera attirée ; c'est le « soleil » de Havaya, afin que l'annulation de l'unité supérieure — le fait que « tout est considéré comme néant devant Lui » — soit intériorisée et saisie, comme l'annulation du rayonnement solaire dans le soleil. Voir ce qui est écrit sur le verset « car le soleil m'a regardée »,

ומ"ש בד"ה ושמתי כדכד שמשותיך ובד"ה והיה מדי חדש בענין שמש צדקה ומרפא כו'. ועיין בגמרא פ"ד דתמיד (דל"א סע"ב [סוף עמוד ב]) ע"פ שנים ליום כנגד היום.

et ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je ferai tes fenêtres (shimshosayich) de kadkod », ainsi que dans le discours commençant par « Et il arrivera, de nouvelle lune en nouvelle lune », au sujet de « un soleil de justice, avec la guérison », etc. Voir aussi la Guemara, chapitre 4 de Tamid (fin de 31b), sur le verset « deux par jour » : « correspondant au jour ».

ופ"י המפרש נגד השמש וכ"כ [וכן כתב] הרעב"ט [הרב עובדיה מברסגורא] שם בפ"י המשנה ובהרמב"ם [ובהרבי משה בן מימון] (פ"א מהלכות תמידין דין י"א).

Et le commentateur explique : face au soleil. Rabbi Ovadiah de Bartenura l'écrit également là, dans son commentaire sur la Michna, et [c'est aussi ce qu'indique] le Rambam (chapitre 1 des Hilkhot Temidin, loi 11).

והיינו (ע"ד הנ"ל להמשיך גילוי שמש הוי'. וכ"ז הוא ע"י הכבש בחי' רחמים) והרחמנות הוא כמ"ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה (בישעיה נ"ג ז')

Et cela (dans la ligne de ce qui a été dit plus haut : faire descendre la révélation du « soleil » de Havaya ; tout cela s'accomplit par l'agneau, niveau de la miséricorde). Cette compassion est conforme à ce qui est écrit : « comme une brebis muette devant ceux qui la tondent » (Isaïe 53:7) ;

וע' מזה בזח"ב [בזהר חלק ב'] וארא (כ"ט ב'), ועי"כ [ועל ידי כך] ורחל עקרה. ולכן צריך לעורר רחמים. שהוא מבחי' יעקב.

et voir à ce sujet le Zohar, partie II, Va'era (29b). Et c'est pourquoi « Rachel était stérile ». Il faut donc éveiller la miséricorde, qui relève du niveau de Yaakov.

וזהו נעשה ונמשך מבחינת משה שהוא הדעת. שממנו התהוות הרחמים וזהו את הכבש אחד תעשה, תעשה ממש.

Et cela est produit et attiré depuis le niveau de Moché, qui est Daat, d'où la miséricorde prend naissance. C'est le sens de «tu feras un agneau»: «tu feras», au sens littéral.

(וכענין מ"ש או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. שעושה ממש בחיי השלום עליון ושלום תחתון כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' במדבר)

(Comme dans ce qui est écrit: «Ou qu'il saisisse Ma force, qu'il fasse la paix avec Moi; qu'il fasse la paix avec Moi»: il produit effectivement le niveau de la paix supérieure et de la paix inférieure, comme l'écrit le Ramaz, Parachat Bamidbar.)

(דק"י ע"א) ועמ"ש בפ' בהר (דק"י ע"ב) ע"פ ועשה טוב. ועשה ממש ע"ש בהרמ"ז [בהרב משה זכות]. ומ"ש במ"א ע"פ ועשיתם אתם כאילו עשאוני.

(118a). Voir aussi ce qui est écrit dans la Parachat Behar (110b) sur le verset «et fais le bien»: «et fais», au sens littéral; voir là-bas dans le Ramaz. Et ce qui est écrit ailleurs au sujet du verset «et vous les accomplirez»: «comme si vous M'aviez fait».

ועיין במא"א [במאורי אור] אות כ"ף ס"ד מענין כבש וכבשים. ועי' זח"א [זהר חלק א] ויצא קנ"ו סע"ב [סוף עמוד ב] וכן את הכבש השני תעשה.

Voir aussi Me'orei Or, lettre kaf, section 64, au sujet de keves et kevasim (agneau et agneaux). Voir le Zohar, partie I, Vayetzei, fin de 156b. Il en va de même pour «et tu feras le second agneau».

ותקריבו היא מצוה לכל ישראל (ועזח"א [ועיין זהר חלק א] חיי קל"ג א' ודו"ק [ודוק] ובפ' ויחי רכ"ט ב') וזהו ריח ניחוח דקרבנות:

Et «vous offrirez» est une mitsva pour tout Israël (voir le Zohar, partie I, 'Hayé, 133a, et méditer attentivement; et dans la paracha Vaye'hi, 229b). Et c'est là le «parfum agréable» des offrandes.

25 עוי"ל [עוד יש לומר] בענין כבש. כי אע"ג [אף על גב] דשור יש לו כח יותר רומז לבחינת בחילא יתיר. מ"מ כבש שיש לו צמר בעורו רומז לבחינת צדיק ובחינת צדיק צ"ל תמיד.

On peut encore dire, au sujet de l'agneau: bien que le bœuf ait davantage de force, ce qui fait allusion au niveau de «avec une force accrue», néanmoins l'agneau, qui a de la laine sur la peau, fait allusion au niveau du tsadik; or le niveau du tsadik doit être constant (tamid).

גם כבש לשון כבשוננו של עולם. להמשיך מבחי' סתים לבחי' גליא. אימרי ע"ד את ה' האמרת. וענין העור והרקיע כו':

De plus, keves (agneau) est un terme [apparenté à] « les choses cachées du monde » (kivchono) : il s'agit de faire descendre du niveau caché au niveau révélé. Imrei (agneaux) évoque « Tu as exalté Havaya » (he'emarta). Et la question de la peau et du firmament, etc.



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/pinchas/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak